

MAKALE AYRINTILARI

Türkçe Başlığı

Türkiye’de Yoksullar için Sağlık Hizmetleri Kapsamının Genişlemesi: Sosyal Yardımlardan Genel Sağlık Sigortasına

İngilizce Başlığı

Extension of Health Services Coverage for Needy in Turkey: From Social Assistance to General Health Insurance

Türkçe Özeti

1990’ların başında Türkiye hanedeki geliri asgari ücretin üçte birinden düşük yoksullar için ücretsiz sağlık hizmeti sağlayan ve vergilerle finanse edilen yeşil kart isimli bir program başlattı. Bu çalışma yeşil kart programını ve onun sağlık güvencesi kapsamı üzerine etkisini incelemektedir. Çalışmada yeşil kartlıların, yaş, cinsiyet, gelir ve istihdam durumlarını incelemek için Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) Hane Halkı Bütçe Anketi (HHBA), Türkiye Yaşam Memnuniyeti Anketi ve Sosyal Güvenlik Kurumu İstatistikleri kullanılmıştır. 2010 yılında GSYİH’nın binde 4’ünü harcayarak nüfusun sağlık sigortası olmayan %13’lük bir kısmına ücretsiz sağlık güvencesi sağlanmıştır. Yeşil kartlıların yarısından fazlasını çocuklar ve yaşlılar oluşturmaktadır. Çalışma ile TÜİK HHBA’nden yeşil kartlıların %84’ünün on gelir grubu içinde ilk üç yoksul gelir grubunda bulunduğu, %82,6’sının ise yeşil karta sahip olabilmek için gerekli olan asgari ücretin üçte birinden daha az gelire sahip olma şartını yerine getirdiği saptanmıştır. Yeşil kart uygulaması ile sağlık yardımlarının büyük ölçüde hedef gruba ulaştığı söylenebilir. Halen genel sağlık sigortası kapsamında yoksulların primleri devlet tarafından ödenmeye devam etmektedir. Bir başka anlatımla yeşil kart uygulaması ad değiştirerek devam etmektedir.

İngilizce Özeti

In the beginning of the 1990’s, Turkey started to implement a new free health service scheme named the Green Card program for people with one third of minimum wage income level in a household. The scheme is financed by taxes. This paper examines the Green Card program and it’s effect on health coverage in Turkey. We used Turkey Statistics Institution’s (TURKSTAT) Household Budget Survey, Turkey Life Satisfaction Survey and Social Security Institution’s statistics to examine the Green Card holders special features such as gender, age, income group and employment status. About 13 % of the population was provided health service by having expenses at the rate of 4 per thousand of GDP with the scheme of green card in 2010. More than half of the Green Card holders are children and elderly. We estimated that 80% of the Green Card holders are in the poorest three income groups among ten income groups and almost 80,6% of the Green Card holders are below the poverty limit to entitle a green card from data of TURKSTAT 2009 Household Budget Survey. It can be said that health benefit reached the targeted poor groups of the population with the Green Card scheme. Health contribution for needy has been paid by the state since 1st January 2012. In other words, the Green card scheme has continued with various names.

Türkçe Anahtar Kelimeleri

Yeşil kart, yoksulluk, genel sağlık sigortası, cepten ödemeler, kayıt dışı istihdam

İngilizce Anahtar Kelimeleri

Green card, poverty, general health insurance, out pocket payment, unregistered employment

Makalenin Yazarı

Doç. Dr. Oğuz KARADENİZ